

Wij doen een dringend beroep op u om af te zien van de strafbaarstelling van illegaliteit en van hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning. Deze voorstellen zijn niet alleen juridisch onhoudbaar, maar ook maatschappelijk schadelijk en menselijk onverantwoord.

De strafbaarstelling gaat in tegen Europese en internationale afspraken. De EU-terugkeerrichtlijn schrijft voor dat lidstaten terugkeer via het bestuursrecht moeten regelen. Strafrechtelijke sancties, zoals gevangenisstraffen, mogen deze terugkeer niet doorkruisen. Ook het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens beschermt fundamentele rechten zoals vrijheid en gezinsleven. Criminalisering van verblijf kan een onevenredige inbreuk vormen op deze rechten, zeker bij langdurig verblijf of bij gezinnen met kinderen. Artikel 14 van het EVRM verbiedt discriminatie; strafbaarstelling kan leiden tot ongelijke behandeling van migranten ten opzichte van andere groepen. Het VN-Kinderrechtenverdrag garandeert kinderen recht op zorg, onderwijs en bescherming, ongeacht hun verblijfsstatus. Strafbbaarstelling ondermijnt deze rechten. Bovendien is het voorstel in strijd met de Nederlandse rechtsorde, die internationale verdragen voorrang geeft boven nationale wetgeving.

De maatschappelijke gevolgen zijn ernstig. Er is geen bewijs dat strafbaarstelling leidt tot meer terugkeer. In landen waar deze route is geprobeerd, verdwenen migranten juist verder ondergronds. Mensen mijden zorg, onderwijs en politie uit angst voor vervolging. Dit vergroot gezondheidsproblemen, ondermijnt veiligheid en leidt tot schrijnende situaties, vooral voor kinderen. Mensen verdwijnen uit beeld, maar niet uit de samenleving. Zonder hulp raken zij verstrikt in een uitzichtloze situatie, met meer kwetsbaarheid, onbehandelde trauma's en sociale spanningen tot gevolg. Dit is niet alleen schadelijk voor henzelf, maar ook nadelig voor de samenleving als geheel.

Wie onder de radar leeft, is extra vatbaar voor uitbuiting en criminaliteit, wat indirect ook veiligheidsrisico's met zich meebrengt. Toegang tot medische zorg, onderdak en voedsel wordt ernstig beperkt. Kinderen en kwetsbare groepen worden extra getroffen, bijvoorbeeld doordat zij geen toegang meer hebben tot vaccinaties of jeugdgezondheidszorg. Dit vergroot ook de gezondheidsrisico's voor de bredere bevolking. Hulpverleners komen bovendien in een onmogelijke positie terecht: zij moeten kiezen tussen hun wettelijke plicht tot zorg en de dreiging van strafrechtelijke vervolging. Dit raakt fundamentele rechten zoals het recht op leven, medische zorg en gezinsleven.

Het wetsvoorstel belooft effectiviteit, maar levert vooral bureaucratie en schijnzekerheid. Strafbbaarstelling verplaatst het probleem niet, maar verhardt het. Het is een aanpak die angst en verdeeldheid voedt. Door illegaliteit strafbaar te stellen, worden niet alleen de betrokkenen geraakt, maar ook onze samenleving als geheel.

Wij roepen u op om te kiezen voor een menswaardige, rechtvaardige en effectieve benadering van migratie.